

Nr 6

Utlåtande i anledning av väckta motioner om rätt att tillgodoräkna betyg och examen från vissa skolor i Indien.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 62 av herr *Källqvist m. fl.* och II: 34 av herr *Berglund* hemställes, att riksdagen måtte besluta 1. att hemställa till ecklesiastikdepartementet om att giva skolöverstyrelsen i uppdrag att undersöka möjligheterna till betygsrätt för Svenska skolan i Mussoorie, Indien, 2. att likaledes hemställa till ecklesiastikdepartementet om att giva skolöverstyrelsen bemyndigande att Svenska skolan i Kodiakanal, Sydindien, erhåller examensrätt motsvarande real-skolexamen.

I motionerna framhålles bl. a. att skolgången för barn till missionärer, ingenjörer och andra tjänstemän i långt bort belägna länder ofta vållar svårigheter för föräldrarna. Motionerna tar särskilt sikte på två skolor i Indien. Den ena är en internatskola i Mussoorie, där undervisningen bedrivs enligt den skolplan, som skolöverstyrelsen föreskriver för B 3-skola och där läroböcker och kursplaner är godkända av skolöverstyrelsen. Den är statsunderstödd och inspektor är Sveriges ambassadör i Indien. Betyg från skolan har emellertid ej samma giltighet som betyg från motsvarande skolor i Sverige, varför barnen ej kan tillgodoräkna sig poängvärdet av betygen för intagning i realskola utan prövning. Vidare finns det en del utlandsskolor, däribland en i Kodiakanal, med kvalificerad lärarstab som undervisar upp till realskolans avgångsklass men som ej har examensrätt. Elever i dylika skolor måste ta privatistexamen, då de kommer hem till Sverige.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motion II: 34.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionerna från skolöverstyrelsen.

Styrelsen hänvisar bl. a. till bemyndiganden av Kungl. Maj:t som styrelsen erhållit att besluta i hithörande frågor och anför, att den under de senaste åren vid upprepade tillfällen bifallit ansökningar från lärjungar i svenska skolor utomlands om rätt till prövningsfri intagning i högre skolor i Sverige. Icke i något fall har dylik ansökan avslagits. Det finnes ej anledning förmoda, att ansökningar från lärjungar vid skolan i Indien icke skulle ha bifallits, om dylika ingivits. I vart fall skulle de ha upptagits till prövning.

Beträffande svenska realskolor utomlands anföres att det likaledes torde ankomma på skolöverstyrelsen att pröva ansökningar om examensrätt. Från här ifrågavarande skola i Indien har ingen ansökan ingivits och styrelsen

har därför icke haft anledning undersöka, huruvida en mot realexamen svarande nivå uppnås vid skolan, men håller för sannolikt att så är fallet.

Styrelsen framhåller avslutningsvis:

Emellertid synes böra övervägas, om det icke ur olika synpunkter vore lämpligare att anknyta skolan i Kodiakanal — och övriga svenska realskolor utomlands — till enhetsskolan i stället för realskolan. Att i en annan världsdel anordna svensk realexamen — med centralt givna uppgifter för den skriftliga prövningen och viss reglering även av den muntliga — är för- enat med så betydande svårigheter, att det vore rimligt att tillgripa denna utväg, endast om ingen annan stode till buds. Efter införandet av enhetssko- lan erbjuder årskurs 9 g en fullgod ersättning för realskolans högsta klass och realexamen.

Utskottet

Utskottet finner det i och för sig motiverat att frågan om jämställdhet när det gäller rätt till provningsfri intagning i realskola mellan å ena sidan avgångsbetyg från Svenska skolan i Mussoorie och å andra sidan skolor i Sverige inom samma skolform upptages till övervägande. Beträffande real- examen vill utskottet erinra om att enhetsskolesystemet bl. a. erbjuder en ersättning för denna examen men utskottet finner det, så länge denna exa- mensform ännu består, likaså befogat med en undersökning av möjlighe- terna att giva Svenska skolan i Kodiakanal realexamensrätt. Som framgår av skolöverstyrelsens ovan återgivna redogörelse för bestämmelserna på området är emellertid styrelsen enligt bemyndiganden av Kungl. Maj:t be- hörig att på ansökan av vederbörande skola fatta beslut beträffande de i mo- tionerna upptagna båda spörsmålen. Någon åtgärd från riksdagens sida er- fordras sålunda icke för att tillgodose motionärernas yrkanden.

Utskottet får under hänvisning till vad ovan anförts hemställa,

att de likalydande motionerna I: 62 och II: 34 icke må för- anleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 22 februari 1961

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande

från första kammaren: herrar Möller*, Nestrup, Sörlin, Andersson, Axel Emanuel, Ringaby, Olofsson, Uno, Larsson, Lars, Hedström, Gustafsson, Nils-Eric, Hellebladh, Johansson, Tage, och Peterson, Eric.

från andra kammaren: fru Eriksson i Stockholm, herrar Johnsson i Skoglösa, Hamrin i Jönköping, fru Jäderberg, herr Svensson i Kungälv, fru Thunvall, herrar Carlsson i Huskvarna, Lundmark, Gustafsson i Uddevalla*, fru Gunne*, herrar Börjesson i Glömminge och Edlund.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.